

АКТУАЛЬНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ЛОГІСТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У ДІЯЛЬНІСТЬ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ

*Сагайдак-Нікітюк Р. В. *, Макогон Г.С.*

* професор кафедри управління та економіки підприємства, д.ф.н.

спеціальність «Логістика», 5 курс

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Особливе місце фармацевтичної галузі в забезпеченні здоров'я і життєдіяльності населення і виконання державою своїх найважливіших соціальних функцій зумовлюють необхідність використання сучасних концепцій, методів та інструментів управління в усіх ланках галузі для забезпечення її стійкого розвитку.

Однією з найбільш сучасних концепцій менеджменту є логістична. З початку дев'яностих років логістика широко застосовується в практиці діяльності багатьох західних фармацевтичних компаній. Слід зазначити, що хоча теоретичні й практичні аспекти логістичного менеджменту сьогодні широко досліджені в працях вітчизняних і зарубіжних фахівців, але сучасні проблеми його впровадження та розвитку на фармацевтичних підприємствах (ФП) потребують певного осмислення й урахування специфічних умов діяльності підприємств фармацевтичної галузі.

Сьогодні стрижнем розвитку вітчизняної фармацевтичної галузі є перехід ФП до вимог належних практик (GxP), що потребує побудови на них систем управління якістю. Отже, впровадження логістичного менеджменту на підприємствах галузі, з одного боку, повинно відповідати цілям загальної стратегії, з іншого боку, бути гармонізовано з вимогами міжнародних стандартів якості й правилами належних виробничої, дистриб'юторської, складської, фармацевтичної та інших практик.

Крім того, в процесі впровадження концепції і механізмів логістичного

менеджменту на ФП слід враховувати й інші техніко-економічні особливості фармацевтичної галузі:

- високу матеріаломісткість продукції;
- великий асортимент продукції, що випускається ФП;
- велику кількість і різноманітність використання технологічних процесів;
- багатостадійність виробництва;
- велику кількість і різноманітність технологічного обладнання, яке зазнає прискореного зносу;
- особливі вимоги до підготовки персоналу, в тому числі і логістичного;
- відносно короткий життєвий цикл ЛЗ;
- високий рівень конкуренції на внутрішніх і зовнішніх фармацевтичних ринках;
- вимоги до оптимізації витрат на виробництво і реалізацію ЛЗ для забезпечення соціальної доступності ЛЗ;
- сезонний характер споживання ЛЗ;
- особливе значення безперебійності та своєчасності забезпечення споживачів, необхідним асортиментом високоякісних ЛЗ тощо.

Не зважаючи на потенціал логістики щодо ефективного використання ресурсів, що є найактуальнішою проблемою для будь-якої країни, фахівці відмічають об'єктивні (екзогенні) та суб'єктивні (ендогенні) чинники, які є перешкодою на цьому шляху – інформаційні, митні, юридичні й адміністративні. Так, серед головних перешкод, які є характерними для українських фармацевтичних компаній, фахівці визначають проблема недостатності фахівців з логістики, обізнаних на специфіці фармацевтичної галузі; відсутність необхідного рівня знань і досвіду у персоналу, який здійснює процес управління потоками на ФП; перешкоди, пов'язані з жорсткими обмеженнями з боку іноземних держав щодо виходу вітчизняних ФП на зовнішні фармацевтичні ринки.